

Відокремлений структурний підрозділ «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»	СИЛАБУС навчальної дисципліни
	Організація перевезень небезпечних вантажів на транспорті
	Галузь знань: 27 «Транспорт» Спеціальність: 275 «Транспортні технології» (на автомобільному транспорті)
	Освітньо-професійної програма: Транспортні технології на автомобільному транспорті
	Ступінь (рівень) освіти: перший (бакалаврський) Дні занять та консультацій: згідно з розкладом Рік навчання: 2-й Семестр: IV-й Кількість кредитів: 3,0
	Викладач: Сакно Ольга Петрівна, к.т.н., доцент, викладач циклової комісії автомобілів та транспортних технологій
	Електронна пошта: filosofnel@gmail.com Сайт викладача: https://cutt.ly/APIxXzQ

Силабус складено на основі робочої програми навчальної дисципліни, обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії автомобілів та транспортних технологій

Протокол від «___» _____ 20__ року № ___

Голова циклової комісії _____ Коваленко А.П.

(підпис)

«___» _____ 20__ року

Голова робочої групи
(гарант освітньої програми)

(підпис)

«___» _____ 20__ року

1 ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни - є надання студентам ґрунтовних знань та закономірності розвитку перевізних процесів на автомобільному транспорті при перевезенні небезпечних вантажів; вироблення компетенції, що забезпечують професійну участь випускника у діяльності структурних підрозділів, пов'язаних з організаціями та підприємствами автомобільного транспорту, що виконують перевезення небезпечних вантажів.

Завдання навчальної дисципліни:

1. Ознайомлення студентів з методикою викладання курсу в умовах вищих навчальних закладів, забезпечення послідовності викладення програмного матеріалу, взаємної обумовленості окремих тем та питань програми, оволодіння навичками підготовки транспортно-перевізних документів.

2. Підготовка до діяльності, пов'язаної з організацією транспортних процесів при перевезенні небезпечних вантажів.

3. Підготовка до проведення досліджень та вивчення вимог міжнародного та національного законодавства, що регламентує процеси перевезення небезпечних вантажів.

4. Підготовка до оволодіння змістом транспортних процесів при перевезенні небезпечних вантажів різних класів транспортними засобами різних типів.

5. Набуття навичок аналізу причин виникнення та розробки заходів з попередження аварійних ситуацій при перевезенні небезпечних вантажів.

Пререквізити: «Економіка автомобільного транспорту», «Планування та організація діяльності підприємства», «Транспортні засоби».

Постреквізити: «Система управління охороною праці», «Трудове право», «Правове регулювання перевезень», а також при написанні бакалаврської кваліфікаційної роботи.

Методи навчання: словесні (пояснення, бесіда, лекція), наочні, практичні.

Форми та методи оцінювання: усний, письмовий, методи самоконтролю, підсумковий контроль.

Компетентності та програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми

Е	Програмні компетентності
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у галузі транспорту з використанням теорій та методів сучасної транспортної науки на основі системного підходу та з врахуванням комплексності та невизначеності умов функціонування транспортних систем.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-9. Навики здійснення безпечної діяльності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК-1. Здатність аналізувати та прогнозувати параметри і показники функціонування транспортних систем та технологій з урахуванням впливу зовнішнього середовища. СК 09. Здатність оцінювати експлуатаційні, техніко-економічні, технологічні, правові, соціальні, та екологічні складові організації перевезень. СК-13. Здатність оцінювати плани та пропозиції щодо організації та технології перевезень, складені іншими суб'єктами, та вносити

	необхідні зміни виходячи з техніко-експлуатаційних параметрів та принципів функціонування об'єктів та пристроїв транспортної інфраструктури, транспортних засобів (засобів автомобільного транспорту). СК 16. Здатність врахувати людський фактор в транспортних технологіях.
F	Програмні результати навчання
Результати навчання (РН)	РН-2. Критично оцінювати наукові цінності і досягнення суспільства у розвитку транспортних технологій. РН-3. Давати відповіді, пояснювати, розуміти пояснення, дискутувати, звітувати державною мовою на достатньому для професійної діяльності рівні. РН-12. Знаходити рішення щодо раціональних методів організації навантажувально-розвантажувальних робіт. Планувати графіки проведення навантажувально-розвантажувальних робіт. Вибирати механізми та засоби проведення навантажувально-розвантажувальних робіт.

Заплановані результати навчання.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- вимоги міжнародного та національного законодавства з питань перевезення небезпечних вантажів;
  - класифікацію небезпечних вантажів;
  - порядок ідентифікації та властивості небезпечних вантажів (визначення відповідного відвантажувального найменування);
  - організацію перевезення небезпечних вантажів відповідно до вимог (ДОПНВ);
  - маркування транспортних засобів при перевезенні небезпечних вантажів;
  - вимоги до транспортних документів та порядок їхнього оформлення;
  - способи перевезення, сумісне перевезення декількох вантажів та можливі обмеження;
  - особливості перевезення автомобільними цистернами небезпечних вантажів різних класів;
  - вимоги до навантаження, розвантаження та кріплення вантажів;
  - причини аварій при перевезенні небезпечних вантажів, та способи їх усунення;
- вміти:
- використовувати нормативні правові документи у своїй діяльності;
  - володіти методами організації перевезень небезпечних вантажів автомобільним транспортом;
  - контролювати дотримання законодавства при перевезенні небезпечних вантажів;
  - в рамках діяльності транспортного підприємства забезпечувати безпечне перевезення небезпечних вантажів;
  - проводити ідентифікацію небезпечних вантажів, що підлягають перевезенню;
  - проводити перевірку на придатність транспортних засобів до перевезення небезпечних вантажів;

- приймати участь у підготовці робітників підприємства з питань безпечного перевезення небезпечних вантажів;

- проводити розслідування обставин аварій та грубих порушень, що виявлені при перевезенні небезпечних вантажів, та складати звіти.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Лекції (Л): денна форма - 33 годин.

Семінарські заняття (С): денна форма - 12 годин.

Самостійна робота (СР): денна форма 45 годин.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Тема	Зміст теми	Завдання/ Форми контролю
II курс, IV семестр			
1	Тема 1. Вимоги національного законодавства у сфері перевезення небезпечних вантажів	Загальні положення та обов'язки суб'єктів перевезення небезпечних вантажів. Обов'язки суб'єктів перевезення небезпечних вантажів	Презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення презентації, ситуаційні, проблемні завдання
2	Тема 2. Класифікація небезпечних вантажів і допуск небезпечного вантажу до перевезення Практична робота №1. «Класифікація небезпечних вантажів. Користування переліком небезпечних вантажів»	Класифікація небезпечних вантажів. Допуск небезпечного вантажу до перевезення. Переліки небезпечних вантажів та умови перевезення їх в обмежених кількостях. Переліки небезпечних вантажів. Вимоги до перевезення небезпечних вантажів в обмежених кількостях. Перелік небезпечних вантажів за номерами ООН (Перелік). Алфавітний перелік небезпечних вантажів.	Тема. Допуск небезпечного вантажу до перевезення Тема. Переліки небезпечних вантажів та умови перевезення їх в обмежених кількостях Тема. Вимоги до перевезення небезпечних вантажів в обмежених кількостях Тема. Алфавітний перелік небезпечних вантажів Презентації, обговорення презентації.
3	Тема 3. Пакування небезпечних вантажів	Загальні вимоги до пакування небезпечних вантажів. Спеціальні вимоги до пакування окремих небезпечних вантажів	Презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення презентації, ситуаційні, проблемні завдання
4	Тема 4 Маркування небезпечних вантажів	Загальні вимоги до маркування. Маркування пакувань і транспортних пакетів. Положення щодо знаків безпеки. Розміщення	Тема. Маркування пакувань і транспортних пакетів

№	Тема	Зміст теми	Завдання/ Форми контролю
	Практична робота №2 «Маркування упаковок і транспортних одиниць»	знаків-табло небезпеки і маркування залізничних транспортних засобів (вагонів, контейнерів, контейнерів-цистерн і цистерн	Презентації, обговорення тем.
5	Тема 5. Оформлення перевізних документів Практична робота №3 «Порядок оформлення та отримання перевізних документів.»	Оформлення перевізних документів. Транспортно-супровідні документи під час перевезення небезпечних вантажів. Положення щодо навантаження, кріплення, вивантаження, перевезення та оброблення вантажів. Особливості перевезення вантажів деяких класів небезпеки	Тема. Особливості перевезення вантажів деяких класів небезпеки Презентації, обговорення презентації, ситуаційні, проблемні завдання.
6	Тема 6. Вимоги міжнародного законодавства у сфері перевезення небезпечних вантажів	Загальні положення . Сфера застосування. Терміни, визначення та одиниці вимірювання. Обмеження, що встановлюються компетентними органами щодо перевезень. Вимоги щодо забезпечення безпеки	Тема. Обмеження, що встановлюються компетентними органами щодо перевезень Тема. Вимоги щодо забезпечення безпеки Презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення презентації, ситуаційні, проблемні завдання
7	Тема 7. Вимоги до рухомого складу й додаткового устаткування під час перевезення небезпечних вантажів	Вимоги до рухомого складу. Загальні вимоги, що стосуються транспортних одиниць і їхнього устаткування. Заходи безпеки під час перевезення небезпечних вантажів. Основи ситуаційного навчання водіїв діям у критичних і складних дорожньо-кліматичних умовах. Небезпека, що виникає під час дощу. Індивідуальні засоби захисту. Засоби індивідуального захисту органів дихання. Заходи безпеки у випадку інциденту або аварії. Добування потерпілого із транспортного засобу й способи його евакуації із зони ушкодження. Обов'язки й відповідальність водія й	Тема. Вимоги до рухомого складу Тема. Основи ситуаційного навчання водіїв діям у критичних і складних дорожньо-кліматичних умовах Тема. Індивідуальні засоби захисту Тема. Заходи безпеки у випадку інциденту або аварії Тема. Добування потерпілого із транспортного засобу й способи його евакуації із зони поразки

№	Тема	Зміст теми	Завдання/ Форми контролю
		інших учасників перевезення небезпечних вантажів.	
			Залік

4. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. Габрієлова Т.Ю., Литвиненко С.Л., Баннов О.В. Організація та технологія доставки спеціальних категорій вантажів: підручник. К. : Видавничий дім «Кондор», 2018. 416 с.
2. Організація перевезення небезпечних вантажів: Навч. посібник / С. В. Панченко та ін. – Харків: УкрДУЗТ, 2019.
3. Ткаченко А. Державне регулювання діяльності в галузі транспорту. *Вісник Національної академії державного управління при Президенті України*. 2020. № 2. С. 271-277.
4. Габрієлова Т.Ю., Литвиненко С.Л., Баннов О.В. Перевезення спеціальних вантажів: підручник. К. : НАУ, 2015. 456 с.

Додаткові

5. Европейское соглашение о международной перевозке опасных грузов. Том 1, Том 2. ООН Нью-Йорк и Женева 2019.
6. Пахно А., Шок В. Комментарии к ДОПОГ. Пособие для консультантов. К. : Издательский дом АртЭк, 2019, 145с.
7. Пахно А., Шок. В. Перевозка опасных грузов автомобильным транспортом. Пособие для консультантов. К. : Издательский дом АртЭк; 2019. 458с.
8. Правове регулювання сфери транспорту в Європейському Союзі та в Україні: у 2-х т. / Ред. В. Г, Дідик; М-во юстиції України, Державний департамент з питань адаптації законодавства. К. : Ніка-Прінт, 2006

Закони, накази, постанови:

9. Про автомобільний транспорт : Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14#Text> (дата звернення: 15.11.2021)
10. Про внесення змін до Закону України "Про дорожній рух" щодо переобладнання транспортних засобів : Закон України від 09.12.2011 р. N 4103-VI
11. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності перевізників, які здійснюють міжнародні пасажирські перевезення : Закон України від 16.09.2011 р. N 2753-VI
12. Про транзит вантажів : Закон України від 13.02.2020 р. N 1172-XIV
13. Про перевезення небезпечних вантажів : Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1644-14#Text> (дата звернення: 15.11.2021)
14. Про перевезення небезпечних вантажів : Закон України від 06.04.2000 за № 1644 III зі змінами на 20.11.2012

Інформаційні ресурси

15. Міністерство інфраструктури. URL: <https://mtu.gov.ua/> (дата звернення: 15.11.2021)
16. Державна служба статистики України. Електронний ресурс розміщення в цифровому репозиторії. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 15.11.2021)

17. Законодавство України. URL: <http://www.rada.kiev.ua/> (дата звернення: 15.11.2021)
18. Кабінет Міністрів України .URL: <http://www.kmu.gov.ua/> (дата звернення: 15.11.2021)
19. Лабораторія ADR. URL: <http://www.labadr.com.ua> (дата звернення: 15.11.2021)

5. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Політика навчальної дисципліни представлена в додатку до силабусу.

Витяг з додатку:

1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Політика щодо академічної доброчесності регламентується Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі Дніпровському фаховому коледжу інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет» (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>).

У разі порушення здобувачем освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

2. Політика щодо перескладання. Перескладання іспиту чи заліку відбувається із дозволу директора коледжу за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>).

3. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку. Порядок повторного проходження здобувачами освіти контрольних заходів урегульовані Положенням про організацію освітнього процесу (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/polozhennya-20-pro-org.-osvit-pr.pdf>)

4. Відвідування занять. Відповідно до Положення про індивідуальний графік навчання студентів Відокремленого структурного підрозділу «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет» допускається можливість вільного відвідування здобувачами освіти лекційних занять та самостійного опрацювання навчального матеріалу, передбаченого програмою відповідної навчальної дисципліни. Відвідування інших видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>).

6. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Максимальна кількість балів протягом семестру становить 100. Семестровий контроль за дисципліну проводиться у формі семестрового заліку.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала оцінювання: ЄКТС			Шкала оцінювання: національна
	Оцінка ЄКТС	Пояснення	для заліку	Оцінка за національною чотирибальною шкалою
90 – 100	A	ВІДМІННО – здобувач освіти володіє глибокими і дієвими знаннями навчального матеріалу, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; вільно володіє науковими термінами, уміє знаходити джерела інформації, аналізувати їх та застосовувати у практичній діяльності або у науково-дослідній роботі; здатний за допомогою викладача підготувати виступ для студентської наукової конференції, визначити програму своєї пізнавальної діяльності.	зараховано	відмінно
82-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – здобувач освіти володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних умовах, може робити аргументовані висновки, практично оцінювати окремі нові факти, явища, процеси. Вирішує творчі завдання, здатен сприймати іншу позицію, як альтернативу, знає суміжні дисципліни, в навчанні користується додатковими джерелами інформації. Відповідь його повна, логічна і обґрунтована.		добре
74-81	C	ДОБРЕ – здобувач освіти володіє достатньо повними знаннями, вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних умовах; розуміє основоположні теорії і факти, логічно висвітлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє аналізувати, робити висновки з технічних та економічних розрахунків, складати прості таблиці, схеми. Вміє працювати самостійно, підготувати реферат і захищати його положення. Відповідь його повна, логічна, але з деякими неточностями.		
64-73	D	ЗАДОВІЛЬНО – здобувач освіти розуміє суть дисципліни, виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу;		задовільно

		може поверхово аналізувати події, ситуації, робити певні висновки, самостійно відтворити більшу частину матеріалу. Відповідь може бути правильна, але недостатньо осмислена.		
60-63	Е	ЗАДОВІЛЬНО (ДОСТАТНЬО) – здобувач освіти має початковий рівень знань, володіє необхідними вміннями та навичками для вирішення стандартних завдань; виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; здатний з помилками дати визначення понять та категорій, що вивчаються; може самостійно оволодівати частиною навчального матеріалу, але висновки робить нелогічні, непослідовні.		
35-59	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – з можливістю складання іспиту: здобувач освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; слабо орієнтується в поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; робить спробу розповісти суть заданого, але відповідає лише за допомогою викладача на рівні "так" чи "ні"; однак може самостійно знайти в підручнику відповідь.	не зараховано з можливістю повторного складання	незадовільно
0-34	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – з обов'язковим повторним курсом: здобувач освіти не володіє необхідними знаннями, вміннями, навичками та науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури.	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Максимальна кількість балів, які отримують студенти з урахуванням критеріїв оцінювання результату наступна.

Етап	Форма контролю	Процедура оцінювання знань, умінь, навичок і (або) досвіду діяльності, що характеризують етапи формування компетенції	Кількість балів
1	Лекції		33
2	Практичні роботи		12
<i>Поточний контроль</i>			
3	Звіт по практичним роботам. ПК _{пр} = 3 пр. ^x 10бал. = 30балів	Студент пише звіт при виконанні практичної роботи, в якій відображає виконання ним, відповідно до отриманим завданням, певних видів робіт, націлених на формування професійних умінь і навичок. Оцінюються досягнуті результати, проявлені знан-	30

Етап	Форма контролю	Процедура оцінювання знань, умінь, навичок і (або) досвіду діяльності, що характеризують етапи формування компетенції	Кількість балів
		ня, вміння і навички, а також відповідність звіту вимогам, що пред'являються.	
4	Письмова робота, 1 модуль $ПК_{\text{мод}} = 1_{\text{мод}} \cdot 20_{\text{бал.}} = 20_{\text{балів}}$	Студент отримує завдання з висвітлення певних теоретичних питань або вирішення завдань. Робота виконується письмово і здається викладачеві. Оцінюються володіння матеріалом по темі роботи, аналітичні здібності, володіння методами, вміння і навички, необхідні для виконання завдань.	20
5	Додаткове опитування $ПК_{\text{дод}} = 5_{\text{балів}}$	Контрольний захід проводиться під час залікового тижня. Студент отримує додаткове завдання з висвітлення певних теоретичних питань або вирішення завдань. Робота виконується письмово або усно. Оцінюються володіння матеріалом по дисципліні.	5
<i>Семестровий контроль</i>			
6	Залік	Враховуються робота студента на заняттях та результати поточного контролю 4-го семестру (етапи п.1-п.5). Семестровий контроль: $СК_1 = П_{\text{лек}} + П_{\text{пр}} + ПК_{\text{пр}} + ПК_{\text{мод}} + ПК_{\text{дод}}$ Ці результати зараховуються як підсумок семестрового контролю та проводиться як контрольний захід під час залікового тижня.	100